

Isä Damien.

Korkein ihanne, minkä teosofia ihmiselle opettaa, on: kiellä itsesi, anna enemmän muille kuin itsellesi. Sama mittaamattoman korkea ihanne on ollut ihmiskunnan suurimmilla opettajilla ja mestareilla – esimerkiksi historian Gautama Buddhalla ja evankelioiden Jesus Natsarealaisella. Yksin tämän takia he ansaitsevat tulevien sukupolvien alituista kunnioitusta. Sanomme kuitenkin, että itsensä-uhraaminen on velvollisuus, joka on täytettävä selvätajuisesti; jos se tapahtuu oikeudetta ja sokeasti seurauksia vaarinottamatta, saattaa se useinkin osottautua tarpeettomaksi, jopa vahingolliseksikin. Yksi teosofian perussääntöjä on antaa oikeutta itselle yhtä paljon kuin muille – koskapa jokainen yksilö on osa kollektiivisestä ihmiskunnasta, ellei uhraamalla itseänsä hanki hyötyä muille.

Historia tarjoaa tässä kohden monta valaisevaa esimerkkiä. Itsensä uhraaminen käytöllisen hyvän, useiden pelastuksen eteen on teosofian mukaa paljon korkeampaa kuin itsensä kieltäminen lahkolaisaatteen hyväksi, semmoisen kuin „pelastaa pakanoita *kadotuksesta*.“ Meidän mielestämme Isä Damien, 30-vuotias nuori mies, joka uhrasi koko elämänsä lieventääkseen Molokain spitaalisten kärsimyksiä ja joka kahdeksantoista vuotta asui yksin heidän keskuudessaan vihdoin itse kuollakseen tuohon inhottavaan, tarttuvaan tautiin, *ei ole kuollut turhaan*. Hän on suonut helpotusta ja suhteellista onnea tuhansille kärsiville onnettomille. Hän on antanut heille sekä henkistä lohdutusta että ruumiillista apua. Hän on luonut valon säteen heidän olemassaolonsa mustaan, kauheaan yöhön. Hän oli *tosi teosoofi* ja hänen muistonsa on aina elävä meidän kirjoissamme.

Meidän silmissämme on tämä köyhä belgialainen pappi äärettömän paljon ylempänä – esimerkiksi – noita vilpittömiä, mutta surkuteltavia lähetyssaarnaajia, jotka ovat elämänsä uhranneet Etelän Valtameren saarilla tai Kiinassa. Mitä hyvää he ovat tehneet? Toiset menivät semmoisten luo, jotka eivät vielä ole kypsyneet ainoallekaan totuudelle; toiset semmoisen kansan keskuuteen, jonka uskonnollis-filosofiset järjestelmät vetävät vertoja etevimmillekin, jos vaan niiden tunnustajat huolisivat muodostaa elämänsä niiden periaatteiden mukaan, jotka Confucius ja heidän muut viisaansa ovat esittäneet; – ja ne kuolivat ihmissyöjien ja uskonkiihköisen rahvaan uhrina. Jos sen sijaan olisivat lähteneet Whitechapel'in (Lontoon kaupungin osan) syrjä- ja takakaduille tai johonkin muuhun siveellisesti saastutettuun paikkaan, joka rehoittelee loistavan sivistyksemme keskuudessa, täynnänsä kristityitä raakalaisia ja henkistä spitaalisuutta, olisivat saaneet aikaan jotakin todella hyvää ja säilyttäneet henkensä paremman, arvokkaamman asian varalle.

Lähetyssaarnaajat eivät näin ajattele, sillä he toimivat harhaanmenevän on [opin?] ohjaamina. He arvelevat voivansa pelastaa kehittymättömän raakalaisen sielun kastamalla hänen ruumiinsa. Toinen kirkko unhottaa marttyyrinsa, toinen pystyttää muistopatsaita semmoisille pyhimyksille, jotka eivät sitä ansaitse. Jos meillä olisi varoja, pystyttäisimme muistopatsaan Isä Damien'ille, todelliselle pyhimykselle, ja ikuistuttaisimme hänen muistonsa elävänä esimerkkinä teosoofisesta urhoudesta sekä Buddhan ja Kristuksen kaltaisesta armahtavaisuudesta ja itsensä-uhraavuudesta.

H. P. Blavatsky (The Key to

Theosophy.)

(*Uusi Aika* 1901, N:o 3, Tammikuun 19 p. 1901.)